

Vergaderjaar 2005–2006

30 300 IV

Vaststelling van de begrotingsstaat van Koninkrijksrelaties (IV) voor het jaar 2006

Nr. 18

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BESTUURLIJKE VERNIEUWING EN KONINKRIJSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 november 2005

Op 22 oktober 2005 is met de ondertekening van het hoofdlijnenakkoord een belangrijke stap gezet naar nieuwe verhoudingen binnen het Koninkrijk. In deze brief wil ik u op de hoogte brengen van de inhoud van dit akkoord en voorts verslag doen van mijn reis naar Aruba en de Nederlandse Antillen van vrijdag 14 tot en met zondag 23 oktober 2005.

Het hoofdlijnenakkoord

Tijdens het bestuurlijk overleg van 17 september 2005 is neergelegd in de slotverklaring dat Nederland, de Nederlandse Antillen en de vijf eilandgebieden een hoofdlijnenakkoord zullen overeenkomen. Daarin worden afspraken gemaakt over staatkundige hervormingen, financieel-economische kwesties, rechtshandhaving en goed bestuur. Dit hoofdlijnenakkoord dient als belangrijke inzet voor de later dit jaar te houden start-Ronde Tafel Conferentie.

Tijdens mijn reis heb ik vooroverleg gehad over een door Nederland opgesteld concept voor het hoofdlijnenakkoord. Op dinsdag 18 oktober 2005 heb ik daarover een constructief gesprek gevoerd met het bestuurscollege van Sint Maarten. Vervolgens ben ik op woensdag 19 oktober naar Bonaire afgereisd waar ik succesvolle besprekingen had met de delegaties van Bonaire, Saba en Sint Eustatius. Op initiatief van Bonaire is daar een intentieverklaring overeengekomen tussen Nederland enerzijds en Bonaire, Sint Eustatius en Saba anderzijds. De drie kleinere eilanden wensen een nauwere band met Nederland. De intentieverklaring vormt een onderdeel van het hoofdlijnenakkoord en geeft in een breed kader de toekomstige bilaterale verhouding weer. De nieuwe relatie heeft ondermeer doelstellingen als de garantie van integer bestuur, zorg voor deugdelijke overheidsfinanciën en het nakomen van internationale verplichtingen.

Donderdag 20 oktober 2005 zijn de suggesties van Curaçao besproken voor het akkoord. Tenslotte heb ik die middag met minister-president Ys en minister Gibson van Constitutionele en Binnenlandse Zaken overlegd over de afspraken in het hoofdlijnenakkoord met de Landsregering. Deze voorbesprekingen hebben geleid tot een aangepast concepthoofdlijnenakkoord dat vrijdag 21 oktober 2005 op Bonaire tijdens het tweede bestuurlijk overleg uitgangspunt van de besprekingen was. Er zijn daartoe intensieve onderhandelingen gevoerd over de tekst van het akkoord. Er was met name discussie over een eventuele rol van Nederland in het saneren van de Antilliaanse overheidsschulden en het moment waarop de entiteiten het Land Nederlandse Antillen kunnen verlaten. Over het laatste heb ik duidelijk gemaakt dat alle vijf de entiteiten op één moment het huidige Nederlands-Antilliaans staatsverband verlaten. Indien dat niet tegelijkertijd gebeurt, zou dat een onmogelijk overgangsregime betekenen. In de vroege morgen van 22 oktober 2005 is het uiteindelijk tot overeenstemming gekomen. Al met al ligt de inhoud van het ondertekende hoofdlijnenakkoord dicht bij mijn oorspronkelijke inzet. Het hoofdlijnenakkoord en de intentieverklaring zijn bij deze brief gevoegd¹.

Het hoofdlijnenakkoord bevat zeven secties. In de eerste sectie zijn gemeenschappelijke afspraken opgenomen. Daarin is ondermeer neergelegd dat in dit proces van staatkundige hervormingen normen en criteria worden opgesteld die aansluiten bij de waarborgfunctie van artikel 43 van het Statuut en waar de entiteiten in het Koninkrijk aan moeten voldoen. Ook zijn afspraken opgenomen over het sociaal-economisch initiatief voor een meer vitale economie op de eilanden. Dit sociaal-economisch initiatief had ik reeds voorgesteld in mijn brief aan uw Kamer van 24 augustus 2005. Met het land Nederlandse Antillen is afgesproken dat belangrijke projecten op het gebied van veiligheid, armoedebestrijding en integriteitswetgeving onverkort worden voortgezet evenals de implementatie van terrorismeverdragen. De vijf volgende secties betreffen de bilaterale afspraken tussen Nederland en de afzonderlijke eilandgebieden. De eilandgebieden hebben zich ondermeer gecommitteerd aan een financiële doorlichting, het vaststellen van de schuldenpositie en een schuldbaarheidsanalyse. Curaçao en Sint Maarten hebben zich ook verbonden om reeds in gang gezette integriteits-trajecten verder uit te voeren.

Aruba

Op vrijdag 14 oktober 2005 ben ik gearriveerd op Aruba, waar ik daags erna besprekingen heb gevoerd met minister-president Oduber en heb kennisgemaakt met mevrouw Arends-Kock van de politieke partij *Movimiento Patriótico Arubano (MPA)* en de heer Lampe van de partij *RED* (red is Papiaments voor netwerk). Beide laatstgenoemden hebben na de verkiezingen van 23 september 2005 hun entree gemaakt in de Staten van Aruba. De fractieleider van de Arubaanse Volkspartij (AVP), de heer Eman, heb ik kort voor mijn vertrek in Den Haag al gesproken. Vanzelfsprekend heb ik met hen gesproken over de te verwachten politieke ontwikkelingen na de Statenverkiezingen. Daar heb ik 's avonds ook met de Gouverneur van Aruba over gesproken. Zondag 16 oktober 2005 heb ik een zeiltocht gemaakt met Arubaanse jongeren die actief zijn in de samenleving voor organisaties als de rotary, het jeugdparlement en de universiteit. In gesprekken met hen kreeg ik een beter beeld van wat er leeft onder de Arubaanse jeugd.

---

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Plan Veiligheid Nederlandse Antillen

Tijdens mijn bezoek aan Curaçao op maandag 16 oktober 2005 vond een stuurgroepvergadering Plan Veiligheid Nederlandse Antillen plaats. Minister Kamp en ik waren hierbij aanwezig. Minister Donner werd ambtelijk vertegenwoordigd.

In de stuurgroep hebben wij vastgesteld dat de samenwerking tussen de Koninklijke marechaussee en het Korps Politie Curaçao in het atrakoteam voor de aanpak van de gewapende roofovervallen uitstekend verloopt en tot resultaten leidt. Aan dit team zullen de komende maanden ook Nederlandse politiefunctionarissen worden toegevoegd. Een knelpunt is de beschikbare detentiecapaciteit. Wij hebben er bij de Antilliaanse minister van Justitie op aangedrongen dit knelpunt met voorrang op te lossen en voor het eind van dit jaar uitbreiding van detentiecapaciteit te realiseren.

Ten aanzien van de versterking van de bedrijfsvoering in de rechtshand-havingsketen konden wij vaststellen dat verbeteringen in gang zijn gezet. Een planmatige aanpak met heldere resultaten en tijdpaden is echter noodzakelijk. Deze aanpak zal de komende weken worden vormgegeven. Dit staat de voortgang van diverse activiteiten in dit spoor niet in de weg. Nederland stelt mensen en middelen beschikbaar voor het Plan Veiligheid Nederlandse Antillen. De Antillen zullen zelf ook moeten bijdragen. Ook voor de langere termijn zullen voldoende middelen beschikbaar moeten zijn voor de criminaliteitsbestrijding. Daarom zijn maatregelen afgesproken voor een beter financieel beheer. Deze afspraken sluiten aan bij de afspraken die gemaakt zijn in het Hoofdlijnenakkoord over de verbetering van het financieel beheer.

Minister Kamp en ik hebben en marge van de stuurgroepvergadering een bezoek gebracht aan het Gemeenschappelijke Grenscontroleteam op het vliegveld Hato. Dit team is sinds juli operationeel. Met een forse inspanning van de Koninklijke Marechaussee en de Nederlandse douane is dit team in relatieve korte tijd totstandgekomen. Er wordt professioneel samengewerkt met de Antilliaanse diensten en er is een duidelijke afname van het aantal drugskoeriers op de vluchten naar Nederland waar te nemen.

Overige bezoeken

Op zondag 16 oktober 2005 heb ik op Bonaire een project van het Wereld Natuur Fonds ter bescherming van zeeschildpadden bezocht. Bonaire heeft natuurbehoud hoog in het vaandel staan en voert een actief milieubeleid, waarvoor ik mijn waardering heb uitgesproken.

Op 18 oktober 2005 ben ik op bezoek geweest bij het *Belvédère Community Foundation* op Sint Maarten. Deze stichting organiseert naschoolse opvang, waar ongeveer 125 kinderen uit de wijk Belvédère huiswerk maken, muziekles krijgen, voetballen of knutselen. Daarna ben ik teruggekeerd naar het kindertehuis dat ik tijdens mijn reis in mei heb bezocht. De baby's in het tehuis hebben een zeer problematische achtergrond en bovendien is het tehuis in de problemen gebracht door een vertraging in de uitbetaling van de subsidie door het Land. Zowel bij het eilandsbestuur van Sint Maarten als bij de Landsregering heb ik aangedrongen op een spoedige oplossing hiervan. Ik zal deze kwestie dan ook nauwlettend blijven volgen.

Op zaterdag 22 oktober 2005 heb ik op Curaçao de Vlootdagen vanaf het water aanschouwd. In de avond heb ik een benefietgala voor speeltoestellen op het eiland bijgewoond. In de ochtend van zondag 23 oktober

2005 ben ik door de heer W. P. Maal ontvangen op zijn landgoed in Oostpunt. Hij heeft mij tijdens een hobbelige rondrit ingelicht over zijn plannen met het schitterende terrein voor wat betreft toerisme en natuur.

Conclusie

Samenvattend kijk ik met grote tevredenheid terug op deze reis naar Aruba en de Nederlandse Antillen, waar concrete afspraken zijn gemaakt om enerzijds de staatkundige wensen van het merendeel van de bevolking aldaar dichterbij te brengen terwijl tegelijkertijd er commitment is van de Landsregering en de vijf eilandgebieden om daadwerkelijk financiële en economische problemen aan te pakken.

De Minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties,
A. Pechtold